

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravišтво, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Ne preveč s tujci!

Dasi ravno je zdaj novinarju političnega materijala še premnogo, moramo denes vendar hitro in mimogrede tudi omeniti vprašanja, na videz malega, a tacega, ki ima v sebi veliko načelo ali princip, ki se ga je nam Slovencem treba v vseh rečeh držati.

Te dni se namreč shajajo v Ljubljani strokovnjaki v ta namen, da se posvetujejo in da določijo temelj, na katerem se imajo vršiti dela za kultiviranje ljubljanskega močvirja. Imena nekaterih teh znalcov so nam porok za to, da bodo rešili nalog svoj vestno, po dolgoletnih svojih izkušnjah, po načelih novejših tehnik. Ta imena nam kažejo tudi, da je odbor za kultiviranje močvirja stvar resno premislil, in možje, kakor so Podhajsky in Salvini, so nam porok za dobro izvršitev naloga.

Znalci ti si bodo ogledali močvirje, izpitali bodo vse okolščine in končno izrekli svoje misli, na podlagi katerih se bodo začela najprej tehnična dela, izdelali se bodo plani ali črteži, po katerih pa se bodo delalo na polji. Tehnična dela in črtež bodo delali drugi možje, inženirji, kateri bodo izrek ekspertov za podlago svojih del smatrati morali.

Ne le odbor za kultiviranje močvirja, nego i manj interesirani krogi, posebno pa domači inženirji, se že denes zanimajo za to vprašanje: kdo bode poklican izvršiti inženirska dela in narediti plane?

Želja odborova in vsacega domačina bode pač ena in ista, da v domačej deželi delajo domačini. In če ne bodo imeli drugi faktorji nič govoriti v to stvar, trdno pričakujemo od odbora, da bode poklical v to svrhu samo domače inženirje. — Ali govorili bodo še drugi, in mej temi tudi vlada na Dunaji. Kaj bode ta rekla?

Na to vprašanje nam je že nekoliko odgovorilo poljedelsko ministerstvo s tem, da je poslalo v ekspertizo zraven stavbenega nadsvetovalca g. Jindre še necega inženirja po imenu Hobohm. Kedo je to? bode marsikdo vprašal. — Hobohm je neki iz Škotskega, Švedskega, ali Bog si ga vedi od kod v Avstrijo privandran tujec, in je inženir pri znanem stavbenem podvzetniku Kleinu na Dunaji. In to posledno je, kar nam ne daje preveč zaupanja v to prihodnost.

Podvzetnik Klein se je že pred leti ponujal ministerstvu, da hoče vsa dela prevzeti, da bode naredil projekt, tega izvršil, kapital posodil itd. Da ima Klein še zmirom ta namen, nam je dokaz Hobohm. Brž ko ne je Klein svoje ponudbe ponovil, ministerstvo nagovoril, in evo ga njegovega inženirja mej eksperti. Klein je navajen delati z milijoni, katere išče tudi na Kranjskem, (in morda bi

jih pa tudi naredil, ako bi njemu samemu prepustilo se narediti projekt), ali teh tukaj našel ne bode. Težko pa, da bi se branil vzeti delo, če bode videl, da bi mogel iz Kranjske nekoliko tisočev odnesti.

Komaj se je začelo dobro govoriti o delu na Kranjskem in uže se urivajo tujci. In to je le začetek, kaj bo še le, ko bode ekspertisa izgovorila se. Obsuli bodo tujci našo domačo deželo in vrivali nam svojo „pomoč“! Vprašanje bode le: Ali nam je treba tuje pomoči?

Skusimo to vprašanje rešiti. Prva dela bodo torej tehnična. Celo močvirje se bode moralo najprej na tanko izmeriti, nivelirati, izpitati vse okolščine, katere uplivajo na izvršitev celega dela, sploh opravi, ki spadajo v delokrog inženirja, in katere mora inženir opravljati pri vsacem projektu. Ali imamo v to svrhu domačih inženirjev? Da bi le toliko dela bilo, da bi mogli vsi opravka dobiti! Pri velikih stavbah so bili v častnih službah in povsodi so bili čislani, ker so vestno opravljali svoje službe. Ti domačini jedini morejo stvar popolnoma in dobro rešiti, kajti jedna glavnih stvari bode vendar le preiskanje razmer, in to more dobro preiskati le tak človek, ki zna z našimi posestniki govoriti, kateri bode znal dotična vprašanja točno postaviti in bode odgovore dobro razumel. Tega pa škotski, švedski in nemški inženirji pri nas ne morejo doseči.

Dalje govori za domačine še druga stvar. Inženirji bodo morali plačani biti, in kedo jih bode plačal? Posestniki na močvirju, kranjska dežela sploh in nekaj vlada, ali zopet iz davkov, katere pa Kranjci tudi plačujejo. Némajo li v prvi vrsti pravo na zaslužek iz domačih novcev domačini?

Tujec bi v svojej oholosti zaslužek drugodi zapravljal, in kakor imajo taki ljudje uže navado, smijal bi se nam in lagal svetu o nas in nas obiral. —

Sveta dolžnost vseh dotičnih merodajnih krogov je torej skrbeti za to, da bodo poklicani za tehnična dela le domači inženirji. —

Ko bodo poljska dela izvršena, bode treba narediti plan. Kedo bo naredil tega? Ali so naši domači inženirji temu kos? Preglejmo si tudi to točko.

Znalci bodo te dni izrekli svoja mnenja, postavili bodo tako rekoč program, na katerem se ima delati. Izrekli se bodo točno, kako si mislijo delo izvršeno, kaj se ima storiti.

Tega programa se bode držal močvirski odbor, in tega programa se bode moral držati

oni, ki bode naredil načrte, pot mu bode predpisana, roke vezane vsaj v obče. Detajlov pa ne delajo nikjer najvišji znalci, nego njihovi podložni.

Zakaj bi tudi tukaj ne mogel narediti načrt nekdo, ki ravno nij poklican v ekspertizo. Naši domači inženirji so uže marsikak program izvršili, kaj nij bil g. F. Klemenčič nadinženir pri stavbi dalmatinske železnice, ker je iz programa tudi moral narediti projekt, kaj nijso drugi naši inženirji izdelavali razne projekte in ravno tako g. Fr. Tomšič in drugi. Če bi se jim pa vendar ne dalo toliko zaupanja, da bi sami projekt mogli napraviti, saj ostane še zmirom pot prazen, predložiti od domačinov izdelani projekt kacemu znalcu. Gotovo bode to manjše svote požrlo, nego ako bi takovi znalec projekt bil delal od začetka. Naši domači inženirji so v prvi vrsti poklicani za to delo, in samo njim se bi imelo delo oddati, in od vseh merodajnih krogov pričakujemo, da se z nami v tem popolnem strinjajo. Sploh pa imejmo povsod princip: svoji k svojim, ne išči in ne plačuj tujca, kadar ne moraš, ker tujec nij nikoli tvoj rojak.

Iz državnega zbora.

Soboto se je nadaljevalo posvetovanje o resolucijah k srednjim šolam. Poslanec Meznik je odgovarjal na Sturmov govor, ki je mej drugim tudi priznal, da je v Moravskem premalo slovanskih srednjih šol. Nadalje je dejal Meznik, da na vsak način treba rešiti narodnostno vprašanje, ker potem bi se še le moglo misliti na izvrševanje gospodarskih nalog. Ustavoverci se bodo potem prepričali, da ne bomo zaostajali v kulturnem delu, tudi ne tedaj, ako bo treba izvesti v Avstriji pravo svobodo.

Za njim je govoril o resolucijah gledé čeških srednjih šol nemški poslanec Gomperz in sicer zoper nje. On je trdil, da ustavoverci nehejo nobenega naroda zatirati, ter je v imenu ustavovercev stavil predlog: Peticije, dotikajoče se srednjih šol, prepusté se vladi v preiskavanje, katera pa mora pri prihodnjem državnem proračunu staviti takih predlogov, ki se bodo naslanjali na postoječe potrebe. — S tem predlogom so hoteli ustavoverci celo stvar zavleči, odložiti.

Specijalni poročevalec je priporočal odsekove resolucije v sprejem.

O Gomperzevem predlogu se je potem po imenih glasovalo, ter je bil odbit s 157 glasovi proti 149 glasom, tedaj z večino 8 glasov. Glasovali nijso Rusini in ministri, ki imajo pravico glasovati. Z ustavoverno stranko so glasovali moravski velikoposestniki in — baron Švegelj. Večina pa je tu po-

ljane; Milavec Andrej iz zgorenje Planine; Hren Franc iz Ljubljane; Peternej Albin, dež. uradnik v Ljubljani; Perdan Janez iz Ljubljane; Steinroser Karel, komi v Ljubljani; Ferlinec Franc iz Ljubljane; Lukman Franc iz Ljubljane; Plautz Janez iz Ljubljane; dr. Jožef Kosler iz Ljubljane; Klemenčič Ferdinand, inženir iz Ljubljane. Namestniki pa so: Žagar Valentin, Barbič Janez, Pretner Anton, Čačak Franc, Lininger Janez, Pogorelec Ernst, Jevc Matevž, Kotnik Anton, Šarabon Ignacij — ti vsi iz Ljubljane.

— (O banketu g. Winklerju na čast) poročajo tudi dunajski listi. „Deutsche Ztg.“ na pr. v večernem listu od sobote se jezi, da je Winkler, „jeden najvišjih dostojan-

stvenikov države“ slavil v svojem organu odpitnici grofa Hohenwarta. Tudi našim ljubljanskim nemškutarjem in uradniškim kazinskim „konstitucionalcem“ to nij všeči, ker oni so ob zadnjih državnozborskih volitvah Hohenwarta v svojem organu „Laib. Tagbl.“ psovali, kakor se naši bralci gotovo še spominjajo, z imenom „bettelgräfin“.

— (Nesreča na železnici.) Železnični tovorni vlak je povozil dne 7. t. m. blizu središkega na slovenskem Štajerskem kolodvora z dogami naložen voz Središčana U., ker je ta na prelazu čez železnico obtičal; vozniki so si sicer prizadevali, odstraniti voz raz železniškega tira, pa vse prizadevanje je bilo zastonj, ker je bil čas prekratek se kakih dru-

gih pripomočkov poslužiti, in vlaku narediti prostora. Vlak pridrdra, prevrne voz, doge razpodi na vse strani, voz pa strašansko zdrobi; enega konja hlapec v naglici izpreže, ali drugega nij bilo več časa; k sreči, da nij imel močne vprege; konj se ustraši, raztrga vprego in se reši gotove smrti.

Plemenski biki,

plemena „mürsthal“ v štajerskejši črednej knjigi vpisani, so na prodaj v graščini **Pragwald** (Priobol) blizu Celja. Natančnejše pri graščinskem opravilstvu. (167—3)

Graščinsko opravilstvo Pragwald pri Celji, dne 20. aprila 1880.

Dunajska borza 26. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	72	90	„
Zlata renta . . .	88	40	„
1860 drž. posojilo . . .	130	20	„

Akcije narodne banke . . .	833	—	„
Kreditne akcije . . .	270	75	„
London . . .	119	30	„
Napol. . .	9	30	„
C. kr. cekini . . .	5	62	„
Srebro . . .	—	75	„
Drž. ne marke . . .	58	—	„

Štev. 17.466.

(176—1)

Razglas.

Še enkrat se naznani, da od visoke c. kr. deželne vlade z dopisom dne 17. decembra 1879 štev. 9393 podaljšani obrok za novo cementiranje do konec leta 1877 cementiranih stvari dne 30. aprila 1880

izteče in da se bodo potem vse do tega dneva na novo ne cementirane stvari odvzele, posestniki pa postavno kaznovali.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 21. aprila 1880.

Župan: Laschan.

Razglas.

Ker bode letos semenj v Velikih Laščah dne 13. maja, t. j. sv. Janeza Nep. dan, bode letošnji semenj v Sodražici namesto 13. maja, že 12. maja, t. j. na sv. Pankracija dan.

Županstvo v Sodražici,

dne 24. aprila 1880.

Župan: Fajdiga.

Zahvala.

Podpisani je bil pri društvu „GRESHAM“ zavarovan in je dobil danes iz tega zavarovanja na življenje po glavnem zastopniku v Ljubljani, gosp. Gvido Zeschkotu, znamenito svoto točno izplačano.

Čutim se tedaj dolžnega, javno izreči svojo zahvalo ter toplo priporočati to veliko, zaradi nje velike solidnosti znano družbo. V Zagrebu dne 14. aprila 1880.

Jurij Simon,

(177—1)

restavratör hotela „Bruckner“ v Zagrebu.

Neizogibno potrebno za vsako gospodinstvo!

Novo antiseptičsko, desinfirujoče in higijeniško sredstvo

„SANITAS“

od

F. A. Sarg's Sohn & Comp. in Wien.

Centralno zalogo za prodajo „en gross“ ima

Vogl Brothers Succrs.

WIEN, I., Himmelpfortgasse Nr. 26.

(155—3)

Zaloga v Ljubljani: Vilj. Mayr, lekar; Gabriel Piccoli, lekar; E. Birschitz, lekar.

Izdatelj in urednik Makso Armich.

Nij sleparstvo!

Iz c. k. zastavnice dunajske

rešene

žepne ure

izjemno v ceno, namreč

70 odstotkov pod kupno ceno.

Razne komisijske zaloge ur, od največjih švajcarskih tovarov, se je v c. k. zastavnici zastavilo, a ne rešilo, tedaj so zapadle po javni dražbi prišle po neverjetno nizki ceni nam v last.

Mi moremo tedaj ure od zlata, srebra in niklja, najboljši švajcarski izdelki, vse s 5letnim poročtvom, samo da dobimo svoj denar, prodajati jih 70 odstotkov pod fabriško ceno, ure so skoraj zastonj.

Vsak človek, naj si je bogat ali ubog, potrebuje vendar uro, ki je čisto najsvetlejša prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje; tako priiliko, prijetno in nigrdar vračajočo se, ima zdaj vsagdo, da si more preskrbeti skoraj zastonj solidno, fino, garantirano in na minute regulirano uro, ker je naše fabriško osebje vse ure še jedenkrat reguliralo. Vsaka ura ima švajcarsko fabriško znamenje.

Poročstvo je tako zagotovljeno, da se s tem javno zavežemo, vsakemu naročniku takoj brez ugovora novce poravnati.

Kdor hoče izvirno, neverjetno ceno, na 5 let zjamčeno, dobro idečo uro skoraj zastonj imeti, naj si jo takoj naroči, ker more vsagdo umeti, da ure nečuvno hitro kupujejo.

Zapisnik žepnih ur.

1 ura na valjar od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana in gvilosirana, s 8 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in posebnim krovom zoper prah, in fina zlata facon-urna verižica, ki je stala preje gld. 12, velja zdaj samo gld. 6.50. — Ista fino pozlačena, krasna, nadomestuje vsako zlato uro, samo gld. 6.50.

1 žepna ura na sidro, od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana, gvilosirana, s 16 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in kazalom za sekunde, s fino urno facon-urno verižico od talni-zlata, preje gld. 20, zdaj samo gld. 7. — Jedna najboljših ur. — Ista teško v ognji pozlačena, krasna izpeljava, popolnoma nadomestuje zlato uro, samogld. 8.50.

1 remontoir ura, iz najfinejšega double-zlata, brez ključka za navijati na kozici, pod poročtvom ohrani si zmirom zlato barvo, izvrstno na minute regulirana, s dvojnimi krovom, dekorovana email urno ploščo in privilegirano delo, obdarovana izvrstna ura z verižico od talni-zlata, preje gld. 24, zdaj samo gld. 8.50. — Teh ur je malo.

1 srebrna remontoir ura, od pravega 13 lotnega srebra, potrjena od c. kr. kovnega urada, navija se na kozici brez ključka, z nasprotnim zoporum in kazalno pripravo, fino s privilegijem, na minuto repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, v notranjem s kristalnim krovom in kolosci od niklja, za vsacega transparentna, najboljša, najcenejša in najelegantnejša ura sveta, preje gld. 30, zdaj samo gld. 14.

1 srebrna ura na sidro, od pravega 13 lotnega teškega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, s 16 rubinov, na sekundo repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, pozlačena elektro-galvaniškim potom, tako, da bi je ne mogel noben zlatar sveta od prave zlata in za drag denar kupljene razločiti; preje nepozlačena gld. 24, zdaj pozlačena samo gld. 12.50.

1 srebrna ura na valjar, od pravega 13 lotnega srebra, potrjenega od c. kr. kovnega urada, s 8 rubinov, na minuto repasirana, pozlačena elektro-galvaniškim potom, tako, da se je od prave zlata ne more razločiti; preje gld. 15, zdaj samo gld. 6.50.

1 ura za gospo, od pravega 14 karat. zlata, potrjenega od c. kr. kovnega urada, vrlo fina, elegantna ura z najfinejšo benetčansko facon-verižico za okolo vratu v finem baržunastem etuiji; preje gold. 30, zdaj samo gld. 19.50. Tacega še nij bilo.

1 fina zlata remontoir ura, 13 karat., po gld. 40, 60, najfinejša savonette-ure, preje po gld. 100.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

von A. Fraiss,

Rothenthurmstrasse 9, parterre, gegenüber dem erzbischöflichen Palais, WIEN. (597—10)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

da je vse strmel, posebno 1., 4. (s sordinami igran) in 5. del je bil izvrstno in jako čisto igran. Mendelssohn-Bartholdyjevi mešani zbori: a) „Frühlingsahnung“, b) „die Primel“, c) „Frühlingsfeier“, so bili dobro studirani in se je posebno z ozirom na mnogobrojnost in različnost pevcev odlikovalo pazljivo izraževanje dinamičnih znamenj in precizno skupno petje. Moška zbor: a) A. F. Riccius „Waldrast“ in b) W. H. Veitov: „Der Käfer und die Blume“ sta pričela drugi del besede in je posebno drugi zbor tako občinstvu dopadel, da so ga pevci morali ponavljati. M. Petelin je deklamoval Fr. Levstikovo poezijo „Ubežni kralj“ primerno in se je njegov lepo doneč govor po celem gledališču dobro razumel. Temu sta sledila zbor: a) „Gott grüße dich“ od Abta in b) „In der Fremde“ od F. Möhringa, in je posebno drugi jako dopadel, ker je samospjev za alt J. Kandela od kraja pač nekoliko boljše, a naposled tako čvrsto pel, da se je vsem poslušalcem prikupil in jako burno se je zahtevalo ponovljenja te točke. Gimnazijalec K. Maršalek je igral na glasoviru Fr. Jachimekovo: „Romance sans paroles“ in J. Raffov „Impromptu-Valse“ ter posebno pri drugi pieci pokazal lepo zmožnost, ki obeta, da postane mladi naš rojak s časom imeniten virtuoz, ako bode pridno nadaljeval svoje vaje. Končala se je beseda s Foersterjevim „Šopkom iz slovenskih narodnih pesnij“, katerega je pel mešan zbor, solisti so bili J. Markič, Fr. Dolenc, J. Možina in J. Percubski. V temu šopku so vezane naše znane domače pesni: „zvonikarjeva“, „veselja dom“, „mi smo štirji“, „otok bleški“ in „Triglav“, peli so ga vsi pevci z veseljem in tako dobro, da so ga morali ponavljati. Da se je vse tako srečno in izvrstno vršilo, imata glavna zaslugo pač učitelja gg. Anton Foerster in Iv. Gerstner. Našej vrleji mladini pa kličemo: le tako naprej! da postanete enkrat udje mogočnega pevskega zbora, v katerem boste pomagali našo milo narodno pesen častiti. Tudi materijalni uspeh je bil znaten, ker je gledališče bilo polno občinstva.

V. — (Občni zbor lastnikov meščanske vojašnice) v Ljubljani v Trnovem vršil se je zadnjo nedeljo v mestnej dvorani v navzočnosti preko 40 udov. Pooblastilo je 32 hišnikov g. Horaka, a 28 hišnikov g. Regalija. Vodja društva g. J. N. Horak došle ude srčno pozdravlja in pove, da je meščanska vojašnica želji c. kr. vojaške komisije primerno novej postavi o umestovanju vojakov ustregla in vojašnico tako uredila, da sedaj ugaja obstoječim postavam, vsaj kakor zasilna vojašnica. Zato je bilo treba potrošiti mnogo novcev, kar je uzrok, da je lansko leto 1879 bilo mnogo več troškov, nego prej. Dohodkov je imelo društvo l. 1879 vkupe 1951 gld. 39 kr. troškov pa 1513 gld. 64 kr. Društveno premoženje iznaša 44.152 gld. 67 kr., se je tedaj zadnje leto za 363 gld. 92 kr. pomnožilo. Poročilo g. vodje jemlje zbor jednoglasno pohvalo na znanje in na predlog g. Spoljariča, kot načelnika odbora za pregledovanje računov, kateri poroča, da je vse popolnem v redu, izraža se vodstvu zahvala. V odbor se izvolijo skoraj jednoglasno namreč z 90 glasov gg.: J. N. Horak, A. Maršalek, Henrik Ničman in Josip Regali. V pregledovalni odsek gg.: France Geba in Jakob Spoljarič. Vodja g. Horak naznanja, da mestni magistrat zahteva, naj meščanska vojašnica priredi v smislu nove vojaške postave stanovanje za 16 častnikov. G. vodja naglašja, da je zavod o priliki usta-

novljenja zamenil stanovanja za častnike z večjim številom prostorov za vojake, tedaj da nima sedaj skrbeti več za stanovanja, v katerih bi imeli prebivati častniki. G. Horak tedaj nasvetuje, naj se zahtevi mestnega magistrata ne ustreže. G. Grasseli misli, da stvar nij še povsem jasna, in da naj bi se dala posebnemu odseku v pretres, kateri bi novo sklicanemu občnemu zboru o tem poročal. Predlog ta se sprejme in odbor voli v odsek enoglasno gospode dr. Ahačiča, P. Grasselija, dr. Stareta, Janeša mlajšega in F. Šmida. Vodja g. Horak stavi, ko pridejo posamezni predlogi na vrsto, v imenu vodstva nasvet, naj bi se prizidalo sedanjemu poslopju še toliko prostora, da bi imelo kakih 100 vojakov več prostora v meščanski vojašnici, in bi se priredili vsi tisti prostori, katere nova postava za umeščenje vojakov zahteva. G. vodja Horak naglašja da ima meščanska vojašnica nalog skrbeti za stanovanje 682 vojakov, a zdaj da je komaj prostora za 250 vojakov, kar je vsekako premalo. Treba je tedaj zidati in to bo de veljalo kakih 10.000 gold. Prihranjenega denarja ima to meščansko društvo blizu 4000 gld. v gotovini, 6000 gld. pa se bo de od hranilnice na posodo dobilo. Ako se varčno gospodari, bode ta denar skoro povrnen, ker bode več vojakov nastanjenih v vojašnici. G. vodja Horak opominja, da ko je on meščansko vojašnico prevzel brezplačno pred kakimi 18 leti, bilo je poslopje zadolženo za 5.250 gld., vse razbito, niti dvojnih oken nij bilo, a denes je po varčnosti odbora in vodstva poslopje v najlepšem stanju, ograjeno z trdnim zidom, dobro opravljeno od zvonaj in znotraj in ima poleg tega še kakih 4000 gld. gotovega denarja. Ako se bode hotelo enakim načinom varovati in štediti kakor dosedaj, potem bode lahko mogoče, da se nova zgradba izplača v kakih petih letih. Vodja tedaj gorko priporoča, da se njegov predlog sprejme, posebno tudi zaradi tega, ker domače obrtništvo potrebuje dela. G. Alexander Dreo bi židanje najraje še zavlekel, isto tako g. Janeš mlajši. A g. Regali temeljito podpira predlog g. vodje Horaka, kateri se pri glasovanju tudi z jako veliko večino glasov sprejme. — G. Regali nasvetuje, naj bi se odslej, kakor je dozdaj bila stara slaba navada, mestnemu uradniku, kateri ima z vmestovanjem vojakov posel, ne dovolilo več 80 gld. nagrade, ampak da naj se ta svota izbrše, kajti društvo nima nikakšnih zavez, da bi iz svojega premoženja mestnim uradnikom delilo posebne nepotrebne nagrade. Predlog se z veliko večino sprejme. G. vodja Horak nasvetuje, naj bi zavod pristopil kot podporni ud k prostovoljneji požarni brambi z letnim doneskom 10 gld. Predlog se enoglasno odobri in potem seja sklene.

— (Cerkveno obiskovanje in sv. birma) bode: 8. maja dopoldne v Postojni, popoldne v Matenjavi; 9. dopoldne v Slavi; 10. dopoldne v št. Petru in v Trnju; 11. dopoldne v Vremah; 12. dopoldne v Senožčah, popoldne obiskov. v Razdrtem in Ubelskem; 13. dopoldne v Hrenovicah; 14. dopoldne na Studnem.

— (Požar.) V Tolmačevem poleg Ljubljane je on teden nastal po noči ogenj, ki je petim gospodarjem uničil skoraj vse njihovo imenje. Ogenj je nastal ob 2. čez polnoči najprej v kozolci posestnice M. Cundrove, a so ga ljudje kmalu udušili, misleči da popolnem. Ali uro kasneje probudil je zopet klic: gori! vaščane. Tedaj pa je gorela od kozolca precej oddaljena pristava iste posestnice. Ogenj je

zdej hitro posegel okolo, tako, da je petim gospodarjem vse pogorelo. Rešili so samo žvino. Škode imajo vsi 7000 gld. a zavarovani so bili k sreči vsi. Sumi se, da je bilo navlašč zažgano.

— (Dete požigalec.) Nedeljo teden je gorelo v Podbrdu poleg Moravč. Posestnik je imel na reji triletnega fantka. Ta je v hlevu zažgal z žveplenko slamo, potem pa pritekel h gospodarju, rekoč mu: „zdej sem pa uže dobro zakuril.“ Ljudje so bili ravno v cerkvi, ko je nastalo goreti, zato je ogenj uničil gospodarju vsa gospodarska poslopja, jeden konj, jedno govedo in več prašičev je pogorelo.

— (Mrtvo našli) so blizu Drenja poleg Novega mesta v grmu 60 let staro deklo posestnika J. Pižma v dolnjem Kotu, Marjeto Mlakar. Poleg njenega trupla je ležala košara, napolnena z oblačili. Ker nij verjetno, da jo je bil kdo siloma napal, misli se, da je umrla za božjastjo, ki jo je lomila uže dalje časa.

— (Pod konje prišel) je 14. t. m. petletni fantek posestnika L. Koračina iz Mirne. V Mokronog se je namreč peljal dekan Trebenski, g. Ivan Kovačič in nesrečno našel ravno na malega dečka, katerega je konj do smrtno na glavi ranil s kopitom.

— (Iz uječe ušel) je 15. t. m. neki Anton Čer nič, dimnikar, ki je bil v Črnomlju zaprt. V Žuzemberku je pa tudi ušel iz uječe dne 16. t. m. 16 letni Jurij Krakar, ki je obdolžen poskušeneja roparskega umora. Oba zdaj iščejo.

— (Tatvina.) Posestniku Andreju Medveščku iz Borovka v litijskem okraji so neznan tatje 14. t. m. iz zaprte skrinje ukradli 50 križakov talarjev.

— (Iz Ljutomera) se poroča v graško „Tagespost“, da se je v jeruzalemskej gorici zgodilo pri necem vincarji zločinstvo nečistosti na 4 1/2 letnem dekletci. „Tagespost“ pa prišavlja: „Nenravni atentati pač na spodnjem Štajerji nijso redki, vendar tacega še najbrž nij bilo.“ — Ali čemu tu naglašati ravno slovenski spodnji Štajer? Ravno kdor „Tagespost“ zmirom bere, vé, da se primerno vsaj toliko če ne več zločinov zgodi na zgornjem, nemškem Štajerji, v domovini kreténov.

Poslano.

Kupil sem pri g. Rexingerji očala od jekla za 8 gld.; ker so mi pa bila premočna, sem mu jih dal nazaj, in sem si vzel druga ne tako ostru, za katera mi je pa zopet zaračunal 7 gld., tako da me stanejo očala sedaj 15 gld.

Denes sem kupil pri g. Niklas Rudholzerji ravno taka očala za 3 gld. — P. n. občinstvo naj presoja tega reelnega obrtnika.

(181)

A. P.,
župan.

Zanimivo

je v današnjem listu „Slovenskega Naroda“ objavljeno naznanilo sreče od S. Heksherja senr. v Hamburgu. Ta hiša je zaradi svojega tajnega izplačevanja dobljenih dobitkov v okolici tako na dobrem glasu, da na današnji inserat opozorujemo vsacega uže na tem mestu.

Skoraj v dar!
Po oskrbnstvu konkurne mase na nič prišlo „fabrike za britanija srebra“ provzeta velikanska zaloga se bo de zavolj velikih plačilnih zavez za samo gld. 7.25 se do de izvanredno čisto mizno pripravo od britanija-srebra (katera je prej gld. 35.— veljala), namreč: 6 namiznih nožev z vrlo dobriimi jeklenimi ostrinami. 6 vilic od pravega angleškega britanija-srebra. 6 težkih žlic za jedi od britanija-srebra. 6 finih žlic za kavo od britanija-srebra. 1 teški zajemalac za mleko od britanija-srebra. 6 fino cireliranih podajalnih žlicel (tas). 6 podstavkov za nože od kristala. 3 fine masivne čašice za jajca. 3 fine prelepe ždelice za sladkor. 1 izvrstna posoda za poper ali sladkor. 1 odtekalnik za čaj fine baže. 2 krasna namizna svečnika.

(100—6)

48 kon. — Narodila s porzajem, ali če se svota naprej pošlje, naj se pošilja na
Vseiništer
Britania-Silber-Fabriks-Depot,
Wien, II., Untere Donaustrasse 43.

kazala, da je še zmirom večina brez vlade in brez moravskih velikih posestnikov.

Česke resolucije so bile vse sprejete potem.

Na vrsto posvetovanja so za tem prišle „srednje šole“ in k njim pripadajoče resolucije za Gališko, Bukovino in Krakovo. Zbornica je vse odsekovne predloge sprejela in tudi resolucijo, da se na grško-vstočnem gimnaziju v Sučavi uvede rumunski jezik.

Živahna debata se je vnela pri resolucijah za osnivanje čeških obrtskih šol v Pragi in Plznu in za subvencioniranje trgovskih šol v Linci.

Poslanec Suess je govoril zoper te resolucije. Dr. Mikyska je pa navajal, kako malo se skrbi pri nas za obrt. Omenjal je silne ameriške konkurence z našimi izdelki. Vsaka država je mnogo žrtvovala za obrtski pouk, samo Avstrija ne stori zanj ničesa tam, kjer stanujejo Slovani.

Poslanec Fürth je trdil, da na pr. v Plznu Nemci večino davka plačujejo. Temu je ostro oporekaval Plzeński poslanec dr. Krofta, katerega je predsednik dvakrat pozval „na red“.

Pri glasovanju so bile zopet vse tri resolucije sprejete.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. aprila.

V državnem zboru je bila sprejeta včeraj tudi druga dr. Vošnjakova resolucija, namreč, da se slovenski jezik kot učni jezik uvede tudi v učiteljski pripravniki v Ljubljani in Mariboru, a tako, da se učenci in učenke naučijo dobro tudi nemškega jezika. Natančneje poročilo o tem priobčimo jutri.

Počasi se bode morala iztrebiti in izčistiti **birokracija**, katera je ravnopravnosti Slovanov v Avstriji protiva. Zlasti načelniki v ministerstvih, ki so bili prej zagrizeni preganjalci slovenskih uradnikov in slepi podpiratelji „ustavovernosti“ na škodo uradovanja in administracije, morajo pravičnim in objektivnim možem prostor narediti, prej ne bode bolje. — Iz naučnega ministerstva, kjer je bil Stremayr posebno zagrizene Germane skupaj zbral, odpravljen je bil ondan slavofag Heider, a zdaj časniki sploh poročajo, da pojde tudi dr. Lehmayr, desna roka Stremayrova. Tudi on je velik sovražnik Slovanov, torej naj le gre brzo.

Kakor oficijozna „Bohemia“ poroča, prišla je za **Česko** vladna naredba na svetlo, ki bode uredila „rabo češkega jezika v občenju političnih, sodnijskih in državno-pravnih oblastnih s strankami in avtonomnimi organi.“ To se pravi, češki jezik bode v vse javne češke urade uveden, kjer še ni. Kdaj pride jednaka naredba za slovenski jezik?

Magjari so se pričeli strašiti pred Taaffejem. Strašno se hujuje „Pest. Lloyd“ zbog tega, ker je avstrijska zbornica sprejela resolucijo gledé vseučilišča v Pragi. Vpraša: „Kak pomen ima to, ako se baš šolstvo izročuje Slovanstvu, ki je v malem baš tako agresivno, kakor je „rusovstvo“ v velikem?“ Magjarom se čita z obraza blede strah pred Slovanstvom, kateremu je dunajska vlada zdaj malo bolj pravična, zato so zoper Taaffeja. Ustavakom je to prav, zato ščujejo še bolj Magjare.

Vnanje države.

Grof Loris Melikov je začel baje tudi s **rusko-poljskimi** veljaki dogovore o sporazumljenju ruskih Poljakov z rusko vlado, izpraševajši jih o njihovih pritožbah. Če se zaupniku ruskega carja to posreči, imel bi velikansko zaslugo za Slovanstvo.

Evropske vlade so baje skupaj poslale **Turčiji** noto vsled dogodjajev v Albaniji.

Sultan je potem k sebi pozval ministre Saida, Savasa in Osman pašo. Osman paša je zagovarjal Albance in dejal, da on ne bode nigrdar ukazal turškim vojakom, da bi šli v boj zoper Albance in zvestobo teh plačevali se strelji.

Iz **Rumunije** se poroča, da se je sklical skupaj velik del armade vsled dogodjajev v Albaniji.

V **nemškem** berlinskem državnem zboru se ne kaže velikega veselja do obravnave. Pred tremi dnevi ni mogel zborovati, ker je bilo tako malo poslancev navzočih, da se niti sklepati ni moglo.

Iz Berlina poroča zadnji telegram, da je 26. t. m. opotoval nemški general Treskov v Peterburg s čestitajočim pismom nemškega cesarja. — Nemški višji krogi uže spet iščejo ruskega prijateljstva.

Angleško ministerstvo je skoraj uže sestavljeno. Kraljica je pozvala k sebi Gladstone, ter mu naložila sestaviti novi kabinet. Gladstone je prevzel ta nalog. Lord Granville je zdaj imenovan za vnanjega ministra, Hartington ima indijski departement. Childers je vojni minister. Gladstone je prvi minister in zakladni kancelar. Novine pričakujejo da bodo druga ministerska mesta dopolnena z bolj odločnimi in mlajšimi liberalci.

Domače stvari.

— (Deželni predsednik gospod Winkler) pride, kakor se nam z Dunaja piše, še le po glasovanju o noveli k vojaški postavi iz državnega zbora na svoje mesto v Ljubljano. Ta postava pride denes v torek na vrsto posvetovanja, ker se je v ta namen debata o budgetu pretrgala. Če ne bodo nemški ustavoverci po svoji navadi z dolgimi nepotrebnimi debatami stvar zavlačevali, bode kmalu sprejeta. — Pri tej priliki naj omenjamo, da tukajšnji organ uradniškega „kustitucionalnega društva“, „Laib. Tagblatt“ v ponedeljek prinaša članek „der Amtsantritt des Landespräsidenten“, v katerem pravi, da néma dobrega upanja, temuž „tragen die uns aus Wien zugehenden Nachrichten redlich dazu bei, den letzten Rest der Hoffnung zu zertrümmern, welche wir auf die oben erwähnte Versicherung Winklers (o objektivnosti) zu bauen uns für berechtigt hielten. Als im Abgeordnetenhaus die Vošnjak'sche Resolution zur Beschlussfassung kam, stimmte der Abgeordnete Winkler für die Slovenisierung unserer Mittelschulen, und als er bei dem an anderer Stelle näher geschilderten Bankett der krainischen Abgeordneten das Wort ergriff, da geschah es nur, um den Grafen Hohenwart als einen Mann zu feiern, vom dessen Wirken und Leistungen die vaterländische Geschichte noch Rühmlisches zu erzählen wissen werde. Mehr bedarf es wohl nicht,“ itd. In dalje govori organ Kalteneggerjev: Dem slovenischen Parteimann Winkler jedoch, welcher bei der Abstimmung über den Vošnjak'schen Antrag und bei der Lobrede auf Hohenwart so ganz entschieden in den Vordergrund trat, müsste die Verfassungspartei nur mit offenem Misstrauen begegnen. Pa recite, da nemškutarski uradniki pri nas némajó svobode! Kajti druge nemške ustavoverne stranke na Kranjskem ni kot neka uradniška klika, ki tu ščuje in svoj „offenes Misstrauen“ novemu c. kr. predsedniku izraža. Ljudstvo na Kranjskem ga pozdravlja z zaupanjem.

— (Naš rojak g. Josip Noll), ki uže od 1. t. m. gostuje v Zagrebu, namerava, kakor se nam poroča, prihodnji mesec, ko se bode vračal v Italijo, prirediti v ljubljanskem gledališči koncert. To vest bodo gotovo z veseljem pozdravili vsi prijatelji pevske umetnosti in poštovatelji bivšega neutrudljivega

tajnika slovenskega dramatičnega društva, katerega je zagrebško občinstvo pri njegovih nastopih izredno odlikovalo.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 30. aprila sejo. Ker bode nova volitev župana, primoran je vsak odbornik udeležiti se seje, ako ni z veljavnim uzrokom zadržan, sicer izgubi mandat ter plača globo. — Poleg tega se voli podžupan in osem sekcij občinskega zbora.

— (Glasbena Matica) ima denes 28. aprila občni zbor v pevske sobi ljubljanske čitalnice.

— (Poroka.) G. stotnik Karl Hólega, od polka Sachsen-Meiningen, poročil se je včeraj v Ljubljani z gpdč. Marjano Kozlerjevo, hčerjo znanega graščaka in fabrikanta Janeza Kozlerja.

— (Prva kukavica) oglašila se je letos v ljubljanskej okolici na sv. Jurja dan. Slišali so jo sprehajalci ta dan na Drenikovem Vrhu kukati.

— (Več drevoredov) samo z mladimi kostanji je ljubljanski mestni magistrat zasaditi dal to pomlad, posebno na predloge narodnih mestnih odbornikov gg. Regalija in Goršiča. Nasadil se je novi drevored pod Tivolijem na cesti ob kolizeji tik do Tivoljskega loga, ravno tako drevored v ravnej liniji od Knafelnovih ulic do Lattermanovega drevoreda proti Tržaški cesti. Nadalje drevored na cesti v mestni log, na cesti za vodo proti Prulam dve vrsti, in na sv. Jakoba nabrežji. Isto tako tudi na Poljanskem nabrežji.

— (Kanal) na Auerspergovim trgu v Ljubljani, kjer je bil uže davno potreben, vendar je enkrat zidati začel mestni magistrat. Kdor je imel kedaj v zimskem času, ko je zmrzevalo, posel, na Novem sedaj Auerspergovem trgu, ta ve kolika nevarnost je bila po tem trgu hoditi, kateri je bil bolj podoben ledenici na Kernu, nego li mestnemu trgu.

— (Divjega petelina) je ustrelil gozdar grofa Auersperga v logu blizu Mokric, teškega baje kakih 9 starih funtov. Divji petelini so se nastanili zdaj uže nekaj let v tem kraju, logarji pa so jim prizanašali. Tudi v Goricah blizu Ljubljane je pred kratkim ustrelil g. Gale divjega petelina; pravijo, da je jako čudna prikazen, da je prišel stanovalec planin v tako nizke kraje.

— (Z Gornjega grada) se nam piše: Tukaj se bode v nedeljo 2. maja čitalnica slovesno odprla.

— (Dijaška beseda.) Velika beseda, ki je bila na korist ubogim dijakom c. kr. višje gimnazije in c. kr. višje realke dné 24. t. m. v ljubljanskem gledališči, se je vrlo dobro vršila. — Veseliti je moralo vsacega poslušaleca domačina, ko je našo za glasbo nadarjeno mladino čul. Koj prva točka, Zajčev moški zbor „Dijaška“, ogrela je občinstvo in naši slovenski dijaki peli so jo pa tudi zares navdušeno, da je morala dopasti. Deklamiral je potem A. Zhuber pl. Okróg Geibelovo poezijo: „Tod des Tiberius“, katero je prav gladko in dobro premišljeno govoril. A. Hošekovo: „Spremenljivo hrepenjenje“ je pel M. Hudnik z občutkom, in čeravno je bil njegov glas ta večer nekoliko indisponiran, se je vendar kaj ljubko slišal in nadejati se imamo za prihodnost, da postane g. Hudnik prav izvrsten tenorist, ki bode čast delal vsacemu pevskega društvu. Spremljevala sta ga prav spretno E. Pfefferer na goslih in K. Maršalek na glasoviru. — Trio za gosli od G. Wichtla so mali goslarji tako eksaktno in sigurno igrali,